

Wat is milieuvriendelijk beheer van onze sportterreinen?

Milieuvriendelijk beheer van onze sportterreinen betekent goed onderhoud en beheer dat niet belastend of vervuילend is voor de omgeving, nu en in de toekomst. Drie aspecten zijn hierin heel belangrijk:

- *Beheer zonder belasting voor de omgeving of verontreiniging door gebruik van (chemische) middelen;*
- *Beheer met zo weinig mogelijk negatieve invloed op de biodiversiteit en bodemleven;*
- *Beheer gericht op een veilige ondergrond én een zo hoog mogelijke speelkwaliteit.*

Is milieuvriendelijk beheer een landelijk afspraak?

Milieuvriendelijk beheer is onderdeel van het thema verduurzaming van sportaccommodaties. De sport, de gemeenten en de rijksoverheid hebben samen met de provincies, het bedrijfsleven en maatschappelijke organisaties gezamenlijk de ambitie de kracht van sport in Nederland nóg beter te benutten. Dit hebben ze vastgelegd in het [Nationale Sportakkoord](#)

De landelijke geldende afspraken over milieuvriendelijk onderhoud en beheer zijn op hoofdlijn vastgelegd in het deelakkoord [Duurzame Sportinfrastructuur](#). De afspraken worden verder concreet uitgewerkt in de Werkgroep Milieuvriendelijk Beheer waarin ministeries, gemeenten, de onderhoudsbranche en de sport samenwerken binnen de zogenaamde 'Routekaart Duurzame Sport'.

Wat is pesticidenvrij in het kader van milieuvriendelijk onderhoud en beheer?

Pesticidenvrij betekent dat het onderhoud en beheer van sportvelden in principe zonder gewasbeschermingsmiddelen plaats vind. Dat betekent in de praktijk: op sportvelden mogen geen gewasbeschermingsmiddelen meer gebruikt worden tegen onkruiden, ziekten en plagen.

Wat is het tijdsfad voor invoering van pesticidenvrij in het kader van milieuvriendelijk onderhoud en beheer?

Met ingang van 1 april 2020 moet het onderhoud en beheer van sportvelden in principe pesticidenvrij zijn. Tot eind 2022 gelden nog slechts enkele uitzonderingen, op voorwaarde dat kan worden aangetoond dat geïntegreerde gewasbescherming (Integrated Pest Management, IPM) gehanteerd wordt en dat IPM onvoldoende resultaat heeft gehad.

Wat zijn gewasbeschermingsmiddelen?

Gewasbeschermingsmiddelen zijn middelen die planten beschermen, of van ongewenste planten de groei beperken, de ongewenste planten voorkomen dan wel vernietigen. Zie ook: [uitgebreide definitie](#).

Wanneer is een middel een gewasbeschermingsmiddel?

Een middel is een gewasbeschermingsmiddel als werkzaam op planten en plantaardige producten volgens de Europese Verordening Gewasbescherming 1107/2009. Zie ook: [uitgebreide definitie](#).

Wat is IPM?

IPM staat voor *Integrated Pest Management*, in het Nederlands: *Geïntegreerde gewasbescherming*. Dit is een gestructureerde werkwijze voor duurzaam onderhoud en beheer van grasvelden waarin gestreefd wordt steeds minder middelen te gebruiken. De kern is dat vooraf plannen worden gemaakt, dat de ontwikkeling van het grasveld wordt gemonitord en dat regelmatig het uitgevoerde duurzame onderhoud en beheer worden geëvalueerd.

Is IPM verplicht?

Bij onderhoud en beheer van natuurgrasvelden is IPM inderdaad verplicht.

Moet ik ook een gewasbeschermingsmonitor bijhouden?

Iedereen die gewasbeschermingsmiddelen in voorraad heeft of die mogelijk gaat gebruiken, dient een zogenaamde gewasbeschermingsmonitor te hebben, zie ook volgende vraag.

Hoe kan ik eenvoudig voldoen aan IPM en de gewasbeschermingsmonitor?

Op dit ogenblik wordt gewerkt aan een webtool waarin IPM en gewasbeschermingsmonitor zijn samengevoegd. Deze tool komt begin 2021 beschikbaar op <http://www.duurzamesportsector.nl>. Aan de hand daarvan kunt u eenvoudig aan alle verplichtingen voldoen en bovendien een goede basis leggen voor duurzaam en chemievrij beheer.

In welke situaties mogen middelen nog tijdelijk gebruikt worden op een natuurgras sportterrein?

Op natuurgras wordt in uitzonderingssituaties gebruik van gewasbeschermingsmiddelen toegestaan voor bestrijding van onkruid, schimmels en plagen tot eind 2022. Hiervoor gelden de volgende voorwaarden:

1. Er moet sprake zijn van beheer en onderhoud volgens IPM. Dit komt neer op een planmatige wijze van beheer en onderhoud waarbij er naar wordt gestreefd om steeds minder middelen te gebruiken.
2. Er mag pas na toepassing van IPM worden gespoten in enkele uitzonderlijke situaties. Gewasbeschermingsmiddelen mogen tot en met 2022 alleen nog worden gebruikt voor enkele onkruiden en plagen, deze zijn in de volgende tabel samengevat.

Te bestrijden onkruiden, ziekten en plagen	Wedstrijd-, trainings- en bijvelden buiten stadions	Wedstrijdvelden in stadions
Grote weegbree	20%	Niet toegestaan
Draadereprijs	van totale oppervlakte	
Veldereprijs		

Paardenbloem		
Madeliefje		
Witte klaver		
Varkensgras		
Dollarspot	Niet toegestaan	100%
Sneeuwschimmel		100%
Kiemplantenziekte		100%
Grasgroeiremmer	Niet toegestaan	Niet toegestaan
Meikever	20% van totale oppervlakte	Niet toegestaan
Junikever		

Situaties waarin het gebruik van pesticiden op sportvelden tot 31 december 2022 nog is toegestaan. De percentages geven aan welk deel van de totaaloppervlakte mag worden behandeld als sprak is van overschrijding van een schadedrempel. Zie verder www.duurzamesportsector.nl.

3. Deze lijst met uitzonderingen geldt algemeen, voor alle sportterreinen, behalve:
 - a. voor golfterreinen is een aparte protocol opgesteld, zie de site van de NGF;
 - b. voor velden in stadions voor betaald voetbal mogen voor onkruiden geen gewasbeschermingsmiddelen worden toegepast. Toepassing is toegestaan enkel nog voor drie typen schimmels: dollar spot, sneeuwschimmel en kiemplantenziekte.
4. Let op: buiten stadions mogen dus geen gewasbeschermingsmiddelen worden gebruikt tegen schimmels.
5. Toepassing van gewasbeschermingsmiddelen op een bestaand veld mag niet over het hele sportveld gebeuren (volvelds) maar ten hoogste op 20% van het sportoppervlak.
6. Voor delen van een terrein waar in het kader van renovatie of onderhoud grootschalig opnieuw is ingezaaid geldt dat het eerste jaar geen gewasbeschermingsmiddelen mogen worden gebruikt en alleen indien nodig in het 2e of 3e jaar eenmalig 100%.

Kan fysiek en mechanisch onderhoud toegepast worden?

Fysiek en mechanisch onderhoud is in principe altijd toegestaan. Voorbeelden hiervan zijn wiedeggen, slepen, onkruid handmatig verwijderen, etc.

Colofon

Versie: 1
 Datum: 26 februari 2021
 Inhoud: Geert Cuperus, Koen Beelen
 Contact: sportsupport@nocnsf.nl
